

ประเด็น เศรษฐกิจ ฉบับที่ C47 1 ตุลาคม 68	วิทยาลัยการทัพบก
ประเด็น ความล้มเหลวทางเศรษฐกิจของอินโดนีเซีย	เกิดอะไรขึ้นกับอินโดนีเซีย จุดเปลี่ยนจาก “เสือเศรษฐกิจ” สู่ “ผู้ป่วยแห่งเอเชีย”
ประเด็นสำคัญ	- การเติบโตลวงตา (Growth Illusion) - กับดักทักษะต่ำ (Low-Skill Trap) - วิกฤตค่าเงินรูเปย์ 2025 - ย้ายเมืองหลวงจากการตาไปยัง “นูซันตารา” - กองทุน Danantara: ความหวังหรือระเบิดเวลา - โอกาสทางเศรษฐกิจของอินโดนีเซีย - โอกาสทางเศรษฐกิจของไทย

อินโดนีเซียเคยถูกมองว่าเป็นหนึ่งใน **ดาวรุ่งทางเศรษฐกิจของเอเชีย** ด้วยขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดในอาเซียน มูลค่ากว่า **1.3 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ** และมีประชากรมากกว่า **280 ล้านคน** ซึ่งถือเป็นตลาดขนาดใหญ่ที่ทรงพลัง ความเชื่อมั่นนี้ได้รับแรงหนุนจากอัตราการเติบโตของ GDP ที่เฉลี่ยร้อยละ **5 ต่อปี** ต่อเนื่องในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา จนหลายฝ่ายเชื่อว่าประเทศนี้กำลังจะกลายเป็น “เสือเศรษฐกิจตัวใหม่” ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อย่างไรก็ตาม แต่หลังเหตุการณ์ **อ่อนค่าของค่าเงินรูเปย์** ลงสู่ระดับต่ำสุดในรอบ 25 ปีนับตั้งแต่วิกฤตต้มยำกุ้งในปี 2025 ได้ทำให้ความฝันเหล่านี้ถูกตั้งคำถามอย่างจริงจังว่าอินโดนีเซียแท้จริงแล้วกำลังเติบโตอย่างมั่นคง หรือกำลังกลายเป็น “ผู้ป่วยแห่งเอเชีย”

ภายใต้ตัวเลขทางเศรษฐกิจที่ดูแข็งแกร่ง อินโดนีเซียกลับเผชิญปัญหาเชิงโครงสร้างที่สั่งสมมาอย่างยาวนาน การเติบโตของเศรษฐกิจมีลักษณะ **กระจุกตัวทางภูมิศาสตร์** โดยเฉพาะบน **เกาะชวา** ซึ่งเป็นที่ตั้งของเมืองสำคัญอย่างจาการ์ตา สุราบายา และบันดุง ขณะที่พื้นที่นอกเกาะยังคงล้าหลังและไม่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน ความเหลื่อมล้ำทางรายได้จึงยังคงสูง และแรงงานจำนวนมากกว่า **86 ล้านคน** ต้องทำงานอยู่ใน **ภาคเศรษฐกิจนอกระบบ** ที่ไม่มีสัญญาจ้าง ไม่มีสวัสดิการ และไม่มีหลักประกันในชีวิต การเติบโตของ GDP จึงไม่สามารถสะท้อนคุณภาพชีวิตที่แท้จริงของคนส่วนใหญ่ได้

นอกจากปัญหาการกระจุกตัวทางเศรษฐกิจและแรงงานทักษะต่ำแล้ว อินโดนีเซียยังต้องเผชิญภาระมหาศาลจากโครงการ **ย้ายเมืองหลวง** จากการตาไปยัง “**นูซันตารา**” บนเกาะกาลิมันตัน

ภาระทางการคลังมากกว่าการสร้างโอกาสใหม่ เมืองหลวงใหม่ยังเต็มไปด้วยความไม่แน่นอน ทั้งด้านการจัดหาทุน การย้ายหน่วยงานรัฐ และการสร้างโครงสร้างพื้นฐานขั้นพื้นฐาน เช่น ระบบขนส่งและ

โครงการนี้ถูกวางให้เป็นสัญลักษณ์ของการกระจายการพัฒนาออกจากเกาะชวาและแก้ปัญหาความแออัด มลพิษ และการทรุดตัวของเมืองหลวงเดิม ทว่าการลงทุนที่ใช้งบประมาณหลายหมื่นล้านดอลลาร์ กลับเกิดขึ้นในช่วงที่เศรษฐกิจเปราะบางและค่าเงินรูเปย์อ่อนค่าอย่างหนัก จึงถูกวิจารณ์ว่าเป็น

พลังงาน หากขาดการวางแผนที่รอบคอบ โครงการนี้อาจกลายเป็น “โครงการແຂ່ງ” ที่ซ้ำเติมความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสร้างหนี้สาธารณะเพิ่มขึ้น มากกว่าจะเป็นคำตอบของการพัฒนาอย่างยั่งยืน

สิ่งที่น่ากังวลยิ่งกว่าคือการ **หดตัวของชนชั้นกลาง** ซึ่งเคยเป็นเสาหลักสำคัญของการบริโภคและความมั่นคงทางสังคม จากที่เคยมีชนชั้นกลางกว่า 60 ล้านคนในปี 2018 กลับเหลือเพียง 48 ล้านคนในปี 2025 ปรากฏการณ์นี้เป็นผลจากรายได้ที่เติบโตช้ากว่าค่าครองชีพ ค่าแรงเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 1.8 แต่ **อัตราเงินเฟ้อ** ในกลุ่มอาหารและเครื่องดื่มกลับสูงถึงร้อยละ 2.3 ทำให้ครัวเรือนจำนวนมากเผชิญภาวะ “รายได้ไม่พอรายจ่าย” แม้ในกรุงจาการ์ที่ค่าแรงสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ แต่เมื่อเทียบกับค่าครองชีพที่แพงขึ้น ความรู้สึกของประชาชนคือคุณภาพชีวิตกำลังถดถอย

แม้ว่าอินโดนีเซียจะมีประชากรวัยทำงานมากกว่า 100 ล้านคน ซึ่งควรเป็น “**ประชากรโบนัส**” (demographic dividend) ที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนา แต่ระบบการศึกษาและการฝึกทักษะกลับไม่สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างเพียงพอ แรงงานส่วนใหญ่ยังคงอยู่กับงานทักษะต่ำ เช่น ก่อสร้าง เกษตรกรรม หรือค้าขายรายย่อย ขณะที่อุตสาหกรรมยุคใหม่ เช่น ยานยนต์ไฟฟ้า (EV) และ แบตเตอรี่ ต้องการแรงงานที่มีทักษะสูง บริษัทต่างชาติอย่าง LG Energy Solution และ CATL ที่เข้ามาลงทุนด้านแบตเตอรี่ในอินโดนีเซีย ต่างประสบปัญหาขาดแคลนวิศวกรและช่างฝีมือ จนต้องพึ่งพาแรงงานต่างชาติ ทำให้การลงทุนเหล่านี้ไม่ก่อให้เกิดผลเชิงคุณภาพต่อแรงงานท้องถิ่นเท่าที่ควร

ปัญหาเชิงโครงสร้างเหล่านี้ปะทุออกมาในรูปของ **วิกฤตค่าเงินรูเปียห์** ในเดือนมีนาคม 2025 เมื่อค่าเงินอ่อนค่าลงแตะ 16,640 รูเปียห์ต่อดอลลาร์สหรัฐ และอ่อนลงต่อเนื่องถึง 16,660 ณ สิ้นเดือนมีนาคม ซึ่งเป็นระดับต่ำสุดในรอบ 25 ปี ปัจจัยหลักที่อยู่เบื้องหลังไม่ใช่เพียงแรงกดดันจากเศรษฐกิจโลก แต่เกิดจากปัญหาภายใน ได้แก่ การขาดดุลงบประมาณเรื้อรัง, นโยบายประชานิยมที่ **สิ้นเปลือง**, และ **ความไม่แน่นอนทางการเมือง** หลังการเลือกตั้งปี 2024 ประธานาธิบดี ปราโบโว ซูเบียนโต ได้ใช้นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจในลักษณะ **ซื้อใจประชาชน** เช่น การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ 6.5% การแจกอาหารกลางวันฟรีให้กับประชาชนกว่า 83 ล้านคน และการเลื่อนการขึ้นภาษีมูลค่าเพิ่ม แม้นโยบายเหล่านี้ช่วยสร้างคะแนนนิยม แต่กลับทำให้ขาดดุลงบประมาณเพิ่มจากร้อยละ 2.29 ของ GDP ในปี 2024 เป็นร้อยละ 2.53 ในปี 2025

แรงกดดันนี้ทำให้นักลงทุนต่างชาติเทขายพันธบัตรและหุ้นอินโดนีเซียจนเกิด **เงินทุนไหลออก** (capital outflow) มูลค่ากว่า 1,650 ล้านดอลลาร์ ในเดือนเดียว ส่งผลให้ตลาดหุ้นคอมโพสิตร่วงลงกว่า 7% และต้องมีการหยุดซื้อขายชั่วคราวเป็นครั้งแรกในรอบห้าปี ขณะที่ธนาคารกลางอินโดนีเซียแม้จะพยายามขึ้นดอกเบี้ยและแทรกแซงค่าเงิน แต่ก็ไม่สามารถหยุดยั้งการอ่อนค่าของรูเปียห์ได้ ความล้มเหลวนี้นี้สะท้อนถึง **ข้อจำกัดเชิงสถาบันทางการเงิน** ของประเทศ ที่ไม่สามารถสร้างความเชื่อมั่นในตลาดโลกได้

ท่ามกลางวิกฤตนี้ รัฐบาลได้จัดตั้ง **กองทุน Danantara Fund** ซึ่งมีเป้าหมายคล้าย Temasek ของสิงคโปร์ โดยรวบรวมสินทรัพย์รัฐวิสาหกิจ เช่น Pertamina, PLN และ Telkom Indonesia เพื่อลงทุนในระดับโลก แต่ความแตกต่างสำคัญคือกองทุนนี้ได้งบประมาณจากการ **ตัดลดภาคสังคม** อย่างหนัก เช่น

การลดงบการศึกษาลงร้อยละ 24 มหาวิทยาลัยร้อยละ 39 สาธารณสุขร้อยละ 19 และโครงสร้างพื้นฐานร้อยละ 73 ทำให้ถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็น “ระเบิดเวลาทางการคลัง” มากกว่าความหวังในการสร้างความมั่งคั่งระยะยาว นักลงทุนจำนวนมากมองว่ากองทุนนี้ขาดความโปร่งใสและอาจถูกใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางการเมือง

หากมองไปที่มิติการเมือง จะเห็นได้ว่าภายใต้การนำของประธานาธิบดีปราโบโว อินโดนีเซีย กำลังเดินทางในแนวทางที่ให้ความสำคัญกับ **ความมั่นคงทางทหาร** มากกว่าเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การประกาศเพิ่มงบกลาโหมในระดับสูง แม้มีเหตุผลด้านอธิปไตย แต่กลับสร้างความกังวลว่าทรัพยากรของชาติถูกเบี่ยงเบนจากการลงทุนเพื่อการพัฒนา การผสมผสานระหว่างการเมือง เศรษฐกิจ และความมั่นคงกลายเป็น **สามเหลี่ยมแห่งความเปราะบาง** ที่ทำให้เสถียรภาพโดยรวมลดลง บทบาทที่ทหารมีในระบบเศรษฐกิจยังบั่นทอน **ความน่าเชื่อถือเชิงสถาบัน (institutional credibility)** จนนักลงทุนต่างชาติลังเลที่จะวางเงินลงทุนในระยะยาว

แม้อินโดนีเซียจะเผชิญความท้าทายจากวิกฤตค่าเงินและปัญหาเชิงโครงสร้าง แต่ประเทศก็ยังคงมี **โอกาสทางเศรษฐกิจ** ที่สำคัญซ่อนอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับ **เศรษฐกิจฮาลาล (Halal Economy)** อินโดนีเซียถือเป็นประเทศที่มี **ประชากรมุสลิมมากที่สุดในโลก** ประมาณ

229 ล้านคน ทำให้ประเทศนี้ไม่เพียงแต่เป็นตลาดผู้บริโภคสินค้าฮาลาลรายใหญ่ที่สุด แต่ยังเป็น **“หัวใจของเศรษฐกิจฮาลาลโลก”** มูลค่าตลาดฮาลาลของอินโดนีเซียในปี 2566 อยู่ที่ประมาณ 279,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีแนวโน้มเติบโตเฉลี่ยถึง 14.2% ต่อปี (CAGR) หากรักษาอัตรา

การเติบโตนี้ไว้ได้ คาดว่าภายในปี 2573 ตลาดฮาลาลของอินโดนีเซียจะมีมูลค่ามากถึง 807,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การขยายตัวดังกล่าวครอบคลุมหลายภาคส่วน ได้แก่ **อาหารและเครื่องดื่มฮาลาล, สินค้าแฟชั่นมุสลิม (modest fashion)** และ **การท่องเที่ยวเชิงศาสนา (Halal Tourism)** สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าท่ามกลางความเปราะบางทางเศรษฐกิจ อินโดนีเซียยังมีศักยภาพที่จะก้าวขึ้นมาเป็น **ผู้นำในเศรษฐกิจฮาลาลโลก** หากได้รับการสนับสนุนเชิงนโยบายที่ถูกทิศทาง

ดังนั้น แม้วิกฤตปัจจุบันอาจบั่นทอนความเชื่อมั่นของนักลงทุนและทำให้โครงสร้างเศรษฐกิจอินโดนีเซียถูกตั้งคำถาม แต่ในอีกมิติหนึ่ง ประเทศยังคงมี **“ทุนเชิงวัฒนธรรมและศาสนา”** ที่สามารถต่อยอดให้กลายเป็นจุดแข็งเชิงยุทธศาสตร์ได้ หากรัฐบาลสามารถบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ อินโดนีเซียอาจใช้ **เศรษฐกิจฮาลาล** เป็น **กลไกพลิกฟื้นเศรษฐกิจ** และสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระยะยาว

ผลกระทบจากสถานการณ์ในอินโดนีเซียไม่ได้จำกัดอยู่ภายในประเทศ แต่ยังลุกลามออกไปยังภูมิภาค เนื่องจากอินโดนีเซียเป็นเศรษฐกิจหลักของอาเซียน ความเปราะบางของอินโดนีเซียส่งผลโดยตรงต่อไทยซึ่งเป็นคู่ค้าสำคัญ โดยเฉพาะในสินค้า **น้ำมันปาล์ม ยานยนต์ และอิเล็กทรอนิกส์** หากเศรษฐกิจอินโดนีเซียชะลอตัว คำสั่งซื้อจากไทยย่อมลดลง อีกทั้งหากประเทศในอาเซียนเลือกใช้นโยบายลดค่าเงินเพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขัน ไทยอาจเผชิญแรงกดดันให้ **ค่าเงินบาทแข็งค่า** โดยไม่ตั้งใจ ซึ่งจะบั่นทอนภาคการส่งออก และในระดับที่กว้างกว่า การสูญเสียความเชื่อมั่นของนักลงทุนที่มีต่ออินโดนีเซียอาจลุกลามไปสู่การลดความน่าสนใจของทั้ง **ภูมิภาคอาเซียน**

เมื่อเปรียบเทียบกับ **เวียดนาม** ความแตกต่างจึงเห็นได้ชัดเจน เวียดนามเน้นการลงทุนใน **ทุนมนุษย์** โดยเฉพาะด้าน **STEM** และมีนโยบายที่ต่อเนื่องในการดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ ทำให้บริษัทระดับโลกอย่าง **NVIDIA** เลือกเวียดนามเป็นฐานการลงทุนด้านปัญญาประดิษฐ์ แม้เวียดนามยังมีปัญหาไฟฟ้าดับหรือโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่สมบูรณ์ แต่ความต่อเนื่องของนโยบายและ **ความเชื่อมั่นเชิงสถาบัน** ทำให้นักลงทุนมองว่าเสถียรภาพระยะยาวของเวียดนามดีกว่า ขณะที่อินโดนีเซียแม้จะมีทรัพยากรอย่าง **นิกเกิล** ซึ่งสำคัญต่ออุตสาหกรรม **EV** แต่หากไม่สามารถพัฒนาแรงงานและระบบเศรษฐกิจให้ก้าวข้ามการพึ่งพาสินค้าโภคภัณฑ์ ประเทศก็จะติดอยู่ใน **กับดักสินค้าโภคภัณฑ์ (commodity trap)**

ความไม่พอใจของประชาชนต่อภาวะเศรษฐกิจและการเมืองได้ปะทุออกมาเป็น **การประท้วงครั้งใหญ่ในเดือนกันยายน 2025** ซึ่งเปรียบเสมือนผีเสื้อกั๊ก ความเหลื่อมล้ำ รายได้ที่ไม่พอกับค่าครองชีพ และการขาดโอกาสสำหรับคนรุ่นใหม่ กลายเป็นเชื้อไฟสำคัญที่ บันทอนเสถียรภาพทางสังคม การหดตัวของชนชั้นกลางและการขยายตัวของภาคคนอกระบบได้ทำให้ความฝันของการมีชีวิตที่มั่นคงของประชาชนจำนวนมากกลายเป็นสิ่งที่เลือนราง ปัญหาสังคมจึงเชื่อมโยงโดยตรงกับความเปราะบางทางเศรษฐกิจ และอาจบ่มเพาะความไม่มั่นคงทางการเมืองในอนาคต

วิกฤตของอินโดนีเซียในปี **2025** อาจเป็นข่าวร้ายต่อภาพลักษณ์ของอาเซียนโดยรวม แต่หากมองในเชิงยุทธศาสตร์ ไทยก็สามารถใช้สถานการณ์นี้เพื่อสร้างผลประโยชน์บางประการ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การลงทุน และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ประการแรก ไทยอาจได้ประโยชน์จากการ **เบี่ยงเบนการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ (FDI diversion)** นักลงทุนต่างชาติที่กังวลต่อเสถียรภาพของอินโดนีเซีย โดยเฉพาะบริษัทข้ามชาติที่เกี่ยวข้องกับ **ยานยนต์ไฟฟ้า (EV), แบตเตอรี่, และ อุตสาหกรรมดิจิทัล** อาจเลือกหันมาลงทุนในประเทศที่มีเสถียรภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจมากกว่า หากไทยสามารถสร้าง **ความเชื่อมั่นเชิงนโยบาย** และออกมาตรการจูงใจการลงทุน เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานใน **EEC** และการลดอุปสรรคด้านกฎระเบียบ ก็มีโอกาสดึงดูดเงินลงทุนที่หลุดจากอินโดนีเซียเข้ามาในไทย

ประการที่สอง วิกฤตอินโดนีเซียอาจทำให้ไทยได้เปรียบในฐานะ **ศูนย์กลางทางการเงินและการลงทุน** ของภูมิภาค หากค่าเงินรูเปียที่ยังคงผันผวน นักลงทุนต่างชาติจะมองหาประเทศที่มีค่าเงิน เสถียรกว่าเพื่อใช้เป็นฐานธุรกรรมในอาเซียน ไทยซึ่งมี **ค่าเงินบาทที่มั่นคงกว่า** และตลาดการเงินที่พัฒนามากกว่า อาจได้รับบทบาทเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในฐานะ **ตลาดทุนสำรอง และ ศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนเงินตรา**

ประการที่สาม ไทยอาจได้โอกาสเพิ่มการส่งออกสินค้าไปยังประเทศอื่นในภูมิภาคแทนอินโดนีเซีย หากการผลิตหรือการส่งออกของอินโดนีเซียสะดุดจากปัญหาภายใน ไทยสามารถแทรกตัวใน **ห่วงโซ่อุปทาน (supply chain)** ที่อินโดนีเซียเคยมีบทบาท เช่น การส่งออก **ยานยนต์ อุปกรณ์**

อิเล็กทรอนิกส์ และอาหารแปรรูป เพื่อทดแทนส่วนแบ่งตลาดของอินโดนีเซีย การใช้จิ้งหะนี้อย่างชาญฉลาดอาจช่วยขยายตลาดของไทยทั้งในอาเซียนและนอกภูมิภาค

ประการที่สี่ ในเชิงภูมิรัฐศาสตร์ วิกฤตของอินโดนีเซียอาจทำให้ **ไทยกลับมาเป็นแกนกลางในอาเซียน** หากอินโดนีเซียที่เคยเป็นผู้นำไม่สามารถรักษาเสถียรภาพได้ ไทยในฐานะประเทศที่ยังคงมีเสถียรภาพมากกว่าอาจใช้โอกาสนี้สร้างบทบาททางการทูต เช่น การเป็นเจ้าภาพในการประสานงานทางเศรษฐกิจหรือการเมืองระหว่างประเทศมหาอำนาจ ไทยจึงอาจได้ **อำนาจต่อรอง** ที่สูงขึ้นในเวทีภูมิรัฐศาสตร์อาเซียน

ประการที่ห้า วิกฤตอินโดนีเซียยังอาจทำให้ไทยได้เปรียบในด้าน **แรงงานและทรัพยากรมนุษย์** อินโดนีเซียกำลังเผชิญปัญหา **กับดักทักษะต่ำ** ทำให้บริษัทต่างชาติมองหาประเทศที่มีแรงงานฝีมือพร้อมกว่า หากไทยสามารถเร่งพัฒนาทักษะ **STEM** และยกระดับระบบการศึกษา ก็จะเป็นทางเลือกที่น่าสนใจกว่าสำหรับการลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง

ผลประโยชน์ที่ไทยอาจได้รับจากวิกฤตของอินโดนีเซียนี้ จะเกิดขึ้นได้จริงก็ต่อเมื่อรัฐบาลสามารถรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเมืองภายในประเทศ พร้อมทั้งหลีกเลี่ยงไม่เดินซ้ำรอย

กับปัญหาที่อินโดนีเซียเผชิญอยู่ หากไทยยังคงประสบปัญหา **หนี้สาธารณะสูง นโยบายประชานิยมที่สิ้นเปลือง และความไม่แน่นอนทางการเมือง** โอกาสที่ควรเป็นจุดแข็งก็อาจกลับกลายเป็นความเสี่ยงได้เช่นกัน สัญญาณล่าสุดจาก **ฟิทช์ เรตติ้งส์** ซึ่งได้ปรับแนวโน้มเครดิตของ

ไทยจาก “มีเสถียรภาพ” เป็น “ลบ” แม้จะยังคงอันดับที่ **BBB+** สะท้อนความกังวลต่อ **หนี้สาธารณะที่พุ่งขึ้นเป็น 59.4% ของ GDP ความไม่แน่นอนทางการเมืองหลังการเปลี่ยนผู้นำ และการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ชะลอตัว**

อย่างไรก็ตาม การคงอันดับเครดิตของไทยไว้แสดงให้เห็นถึง **ฐานะการเงินต่างประเทศที่แข็งแกร่ง กรอบนโยบายมหภาคที่ระมัดระวัง และโครงสร้างหนี้ที่พึ่งพาเงินบาทเป็นหลัก** ฟิทช์เตือนว่าหากไม่สามารถควบคุมหนี้และขาดดุลได้ อันดับเครดิตอาจถูกปรับลด แต่หากไทยสร้างความชัดเจนด้านนโยบายการคลังและฟื้นฟูเศรษฐกิจได้สำเร็จ ก็ยังมีโอกาสกลับไปสู่แนวโน้มเชิงบวกได้อีกครั้ง

เมื่อมองในภาพรวม อินโดนีเซียในปี **2025** ไม่ได้เผชิญเพียง **วิกฤตค่าเงินรูเปียห์** หรือปัญหาการคลัง แต่กำลังเข้าสู่ **วิกฤตหลายมิติ** ที่เชื่อมโยงกันทั้งเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และความมั่นคง การหดตัวของชนชั้นกลาง การขยายตัวของแรงงานนอกระบบ การเมืองที่ยังคงถูกครอบงำโดยทหาร และการพึ่งพาสินค้าโภคภัณฑ์ ทำให้ประเทศที่เคยถูกยกย่องว่าเป็น **ดาวรุ่งเศรษฐกิจอาเซียน** กลับถูกตั้งคำถามว่าอาจกลายเป็น **ผู้ป่วยแห่งเอเชีย** รุ่นใหม่ ความท้าทายเหล่านี้ไม่เพียงแต่สะท้อนปัญหาของอินโดนีเซีย แต่ยังเป็น **กระจกสะท้อน** สำหรับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียนรวมถึงไทยด้วย

และนี่คือจุดที่ควรชวนให้ผู้อ่านร่วมกันคิดต่อไปว่า แท้จริงแล้วเราควร **วัดความสำเร็จของเศรษฐกิจ** จากตัวเลขการเติบโตที่สูงอย่างเดียวหรือไม่ หาก **GDP โตแต่ ชนชั้นกลางหดตัวลง** เราจะยังเรียกสิ่งนั้นว่า “ความก้าวหน้า” ได้หรือไม่ อินโดนีเซียแสดงให้เห็นแล้วว่า **ประชากรโบนัส (demographic dividend)** ไม่อาจกลายเป็นพลังได้ หากระบบการศึกษาและการพัฒนาทักษะยังไม่ตอบโจทย์ตลาดแรงงาน คำถามนี้ย้อนมาถึงไทยว่า เราจะสามารถใช้โอกาสของโครงสร้างประชากรได้จริงหรือจะสูญเสียไปเช่นกัน

ขณะเดียวกัน การใช้นโยบาย **ประชานิยม** ที่เอื้อคะแนนนิยมในระยะสั้น แต่บั่นทอนเสถียรภาพ การคลังในระยะยาว ควรถูกมองว่าเป็น **ยาแก้ปวด** หรือแท้จริงคือ **ยาพิษทางเศรษฐกิจ** ประเทศไทยเองซึ่งกำลังเดินหน้าโครงการประชานิยมหลายอย่างก็ควรถามตนเองว่า เราจะสร้างสมดุลอย่างไร ระหว่าง **การช่วยเหลือรากหญ้า** กับ **การรักษาวินัยการคลัง**

คำถามที่ผู้อ่านควรถามไปพร้อมกันคือ เราจะเลือกเรียนรู้จากวิกฤตนี้เพื่อปรับตัวอย่างไร เราจะใช้โอกาสที่อินโดนีเซียสะดุดเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของไทยหรือไม่ และที่สำคัญที่สุดคือเราจะทำอย่างไรไม่ให้ประเทศไทยกลายเป็น **“ผู้ป่วยแห่งเอเชีย”** คนถัดไป

ดังนั้น วิกฤตอินโดนีเซียในปี 2025 จึงเป็นทั้ง **คำเตือน** และ **โอกาส** สำหรับไทย หากเพียงแต่ไทยสามารถใช้จังหวะนี้ในการยกระดับเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเมือง สร้าง **ความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุน**, พัฒนาทุนมนุษย์ และขยายความร่วมมือในอาเซียน ประเทศไทยอาจไม่เพียงแต่ได้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากวิกฤตครั้งนี้ แต่ยังสามารถก้าวขึ้นมาเป็น **ศูนย์กลางการลงทุนและการทูตเศรษฐกิจของภูมิภาค** ในช่วงเวลาที่อินโดนีเซียกำลังสะดุดลงด้วย

พ.อ.หญิง นवलสมร จรวงษ์
อจ.ทก.วทบ.

แหล่งอ้างอิง

1. กองบรรณาธิการประชาชาติธุรกิจ. (2025, 31 มีนาคม). *รู้เปย์ห่ออ่อนค่าหนักสุดในรอบ 25 ปี นักลงทุนเทขายหุ้น-พันธบัตรกว่า 1,650 ล้านดอลลาร์*. ประชาชาติธุรกิจ.
<https://www.bangkokbiznews.com/world/1197977>
2. กรุงเทพธุรกิจ. (2568, 15 สิงหาคม). *จากเมืองหลวงใหม่ ‘อินโดนีเซีย’ สู่เมืองร้าง? ‘นูซันตารา’ ส่อแววฝืนสลาย*. กรุงเทพธุรกิจ. <https://www.bangkokbiznews.com/world/1194455>
3. ไทยรัฐออนไลน์. (2025, 5 กันยายน). *ชนชั้นกลางอินโดนีเซียหดตัว เศรษฐกิจโตแต่เปลือง*. ไทยรัฐ. <https://www.thairath.co.th>
4. โพสต์ทูเดย์. (2025, 18 มีนาคม). *กองทุน Danantara ของอินโดนีเซีย ถูกวิจารณ์เป็นระเบิดเวลาการคลัง*. โพสต์ทูเดย์. <https://www.posttoday.com>
5. สำนักข่าวกรุงเทพธุรกิจ. (2025, 7 เมษายน). *เศรษฐกิจอาเซียนและผลกระทบจากวิกฤตอินโดนีเซีย*. กรุงเทพธุรกิจ. <https://www.bangkokbiznews.com>
6. Bangkok Bank. (2568). *AEC Connect Newsletter: มกราคม-มีนาคม 2568*. สืบค้นจาก https://www.bangkokbank.com/-/media/files/international-banking/aec-connect/aec-connect-newsletter/2025/aecnewsletter_janmar2025.pdf
7. กรุงเทพธุรกิจ. (2025, กันยายน 24). *พีทซ์หันแนวโน้มเครดิตไทยเหลือลบ ห่วงหนี้สาธารณะ-การเมืองไม่แน่นอน*. กรุงเทพธุรกิจ.
<https://www.bangkokbiznews.com/business/economic/1200254>

ท่านสามารถสืบทอดข้อมูลย้อนหลังได้
โดยการสแกน QR Code ด้านล่างนี้

